

KÖZBESZERZÉSI
HATÓSÁG

ELNÖKI TÁJÉKOZTATÓ

2017. április 10.

2017.

55

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének tájékoztatója a közérdekű bejelentések gyakorlati tapasztalatairól

(KÉ 2017. évi 55. szám, 2017. április 10.)

A Közbeszerzési Hatóság elnöke elismeri a panasz és a közérdekű bejelentés jelentőségét az átláthatóság érvényesítése érdekében, valamint a korrupció elleni küzdelemben a közbeszerzések területén is. Az értékteremtő „jó gyakorlatok” kialakítása érdekében - biztosítva a közérdekű bejelentők minél szélesebb körű jogérvényesítését – a Hatóság nagy hangsúlyt helyez a közbeszerzési jogalkalmazók folyamatos tájékoztatására. A közérthetőség erősítése, a kiszámítható joggyakorlat, a közbeszerzések átláthatóbbá és eredményesebbé tétele érdekében a Közbeszerzési Hatóság Elnöke az alábbi tájékoztatót bocsátja ki.

I. Közérdekű bejelentés és panasz fogalmának egymástól való elhatárolása

A közérdekű bejelentések benyújtására a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény biztosítja a jogszabályi háttérrel.

A 2013. évi CLXV. törvény a közérdekű bejelentés és panasz fogalmát egymástól élesen elválasztja.

Az 1. § (2) bekezdése szerint a panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, közigazgatási - eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat.

Az 1. § (3) bekezdése értelmében a közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat.

II. A Közbeszerzési Hatóság hatáskörébe tartozó, közérdekű bejelentéssel kapcsolatos ügycsoportokról általánosságban

A 2013. évi CLXV. törvény 1. § (4) bekezdése alapján közérdekű bejelentéssel, panasszal bárki fordulhat az eljárásra jogosult szervhez.

E rendelkezésből kiindulva a Közbeszerzési Hatóság hatáskörébe tartozhat minden olyan közérdekű bejelentés, mely a közbeszerzésekre irányadó jogszabályokkal kapcsolatos jogszabálysértésekre kívánja felhívni a figyelmet.

A Közbeszerzési Hatóság Elnöke számára a Kbt. arra ad felhatalmazást, hogy a Kbt.-be ütköző magatartások és mulasztások feladatköre ellátása során való tudomásra jutása esetén jogorvoslati eljárást kezdeményezzen a Közbeszerzési Döntőbizottságnál.

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG

Így e tekintetben fontos kiemelni, hogy a Közbeszerzési Hatóság Elnöke a panaszként vagy közérdekű bejelentésként benyújtott megkereséseket tartalmában vizsgálja meg, és amennyiben azok tekintetében megállapítható a Kbt. vagy más közbeszerzési vonatkozású jogszabály megsértése, úgy az érdemi vizsgálat lefolytatása iránt a szükséges lépéseket megteszi.

Amennyiben az adott megkeresés egyéni érdeksérelem orvoslására vonatkozna (panasz), tehát a Bejelentő egyébként az adott közbeszerzési eljárás esetében ügyfélképeséggel rendelkezne, és valamely mulasztás okán nem kezdeményezett a Közbeszerzési Döntőbizottságnál vizsgálatot, abban az esetben a közérdekű bejelentés alapján benyújtott kérelmet - a 2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel - a Közbeszerzési Hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ugyanis a Közbeszerzési Hatóság Elnöke által kezdeményezett hivatalbóli jogorvoslati eljárás jogintézménye nem szolgálhat a konkrét ügyben egyébként ügyfélképeséggel rendelkező személyek jogérvényesítésének a helyettesítésére.

Amennyiben a közérdekű bejelentésben vagy panaszban előterjesztett kérelem nem a Közbeszerzési Hatóság hatáskörébe tartozik, úgy a 2013. évi CLXV. törvény 1. § (5) bekezdésében foglalt jogszabályi kötelezettségre figyelemmel azt a Közbeszerzési Hatóság Elnöke a hatáskörrel rendelkező és eljárásra jogosult szervhez átteszi.

A 2013. évi CLXV. törvény 3. § (4) bekezdése a közérdekű bejelentések visszaélészerű használata érdekében külön rögzíti, hogy ha nyilvánvalóvá vált, hogy a panaszos vagy a közérdekű bejelentő rosszhiszeműen, döntő jelentőségű valótlan információt közölt és

- a) ezzel bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló körülmény merül fel, személyes adatait az eljárás lefolytatására jogosult szerv vagy személy részére át kell adni,
- b) alappal valószínűsíthető, hogy másnak jogellenes kárt vagy egyéb jog sérelmet okozott, személyes adatait az eljárás kezdeményezésére, illetve lefolytatására jogosult szervnek vagy személynek kérelmére át kell adni.

III. A közérdekű bejelentés tartalma

A Közbeszerzési Hatóság Elnökéhez benyújtott közérdekű bejelentések tekintetében a következő gyakorlati tudnivalók kiemelése szükséges:

A 2013. évi CLXV. törvény 1. § (4) bekezdése értelmében bárki fordulhat közérdekű bejelentéssel a Közbeszerzési Hatóság Elnökéhez. A 2013. évi CLXV. törvény 3. §-ának (2) bekezdése kifejezetten deklarálja a közérdekű bejelentő védelme érdekében, hogy a közérdekű bejelentőt nem érheti hátrány a közérdekű bejelentése miatt. Egyebekben a közérdekű bejelentésben ki lehet térni arra, hogy a közérdekű bejelentő adatainak zárt kezelését kéri.

A hatékony jogérvényesítés támogatása érdekében jelen tájékoztató mellékletében a Közbeszerzési Hatóság Elnöke egy Adatlapot tesz közzé, melyben megjelölésre kerültek azok a legfontosabb adatok, információk, melyeket egy közérdekű bejelentésnek az eredményes és gyors ügyintézés érdekében tartalmaznia szükséges. Az Adatlapban megemlített információk birtokában van lehetőség arra, hogy érdemben intézkedést tudjon tenni a Közbeszerzési Hatóság Elnöke, és szükség szerint adatkéréssel tudjon fordulni az érintett ajánlatkérőhöz.

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG

Amennyiben a közérdekű bejelentés nem tartalmazza az Adatlap szerinti információkat, úgy a Közbeszerzési Hatóság Elnöke mindenekelőtt a közérdekű bejelentőt hívja fel a bejelentésének kiegészítésére.

Az eredményes bejelentés érdekében kiemelten fontos, hogy a közérdekű bejelentő már a bejelentésében rendelkezésre bocsásson minden olyan tény, adatot, információt (amennyiben módja van rá dokumentumokkal is alátámasztva), mely alapján az érdemi vizsgálat lefolytatása érdekében a közérdekű bejelentés beérkezését követően az érintett ajánlatkérőhöz lehet fordulni.

A közérdekű bejelentések többéves gyakorlatát áttekintve gyakran előforduló probléma, hogy a közérdekű bejelentő névtelenül, azonosíthatatlanul küldi meg a Közbeszerzési Hatóság részére a bejelentését. A 2013. évi CLXV. törvény 2/A. §-ának (3) bekezdése értelmében az azonosíthatatlan személy által tett panasz vagy közérdekű bejelentés vizsgálatát az eljárásra jogosult szerv mellőzi.

IV. Az ügyintézés módja, valamint a leggyakrabban feltárt jogsértések

Amennyiben a közérdekű bejelentés nem tartalmaz elegendő adatot, információt a jogsértés megállapíthatósága tekintetében, a Kbt.-ben irányadó szabályok szerint a Közbeszerzési Hatóság Elnöke adatkéréssel fordul a közérdekű bejelentésben megnevezett ajánlatkérőhöz.

Az adatszolgáltatási kötelezettségnek eleget téve az ajánlatkérő a Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján 10 napon belül köteles tájékoztatást adni. A közérdekű bejelentés megalapozottsága esetén a Közbeszerzési Hatóság Elnöke hivatalbóli jogorvoslati eljárást kezdeményez, illetve a bejelentés megalapozatlansága esetén – a bejelentő tájékoztatásával egyidejűleg – lezárja a vizsgálatot.

Hatóságunkhoz egyre több közérdekű bejelentés érkezik. A közérdekű bejelentések többségében olyan közbeszerzési jogi jogsértésekre hívják fel a bejelentők a figyelmet, ahol az adott közbeszerzési eljárások tekintetében az ajánlatkérő nem vette figyelembe a részekre bontás tilalmát, vagy esetlegesen jogszerűtlenül, tehát nem a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően módosította a közbeszerzési eljárás eredményeként létrejött szerződést, ugyanakkor előfordulnak olyan esetek is, ahol a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítése tekintetében kezdeményezik a bejelentők a vizsgálat lefolytatását.

A Közbeszerzési Hatósághoz számos olyan bejelentés érkezik, ahol az ajánlatkérőnek minősülő gazdasági szereplő közbeszerzési eljárás mellőzése mellett köti meg szerződéseit, további gyakori az az eset is, amikor azért kezdeményez a Közbeszerzési Hatóság Elnöke közérdekű bejelentés alapján hivatalbóli jogorvoslati eljárást a Közbeszerzési Döntőbizottságnál, mert ajánlatkérő nem megfelelő eljárási rendben folytatta le a közbeszerzési eljárást, vagy a választott eljárástípus alkalmazását nem teszi lehetővé az irányadó jogi szabályozás.

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG

Melléklet

Adatlap

I. Közérdekű bejelentőre vonatkozó adatok

1. Közérdekű bejelentő neve:
2. Közérdekű bejelentő elérhetőségei:

Cím:
E-mailcím:
Tel.:
Fax.:

Az adataim zárt kezelését kérem:

Igen Nem

II. Közérdekű bejelentéssel érintett közbeszerzési eljárásra vonatkozó adatok

1. Ajánlatkérő neve:
2. Ajánlatkérő elérhetőségei:
3. A közérdekű bejelentéssel érintett közbeszerzési eljárás tárgya/ megnevezése/ a közbeszerzés mellőzése esetén létrejött szerződéses megállapodás megnevezése:
4. Megsértett jogszabályi rendelkezés:

III. Egyéb információk

(E pontban azon adatok feltüntetése szükséges, amelyek a fentiekén túl további, de mindenképpen relevanciával bíró információknak tekinthető. Ide sorolható például adott esetben a vonatkozó közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó eljárást megindító hirdetmény száma vagy bármely más hirdetmény száma, vagy olyan egyéb, a közérdekű bejelentő számára rendelkezésre álló egyéb információ, adott esetben dokumentum, mely a közérdekű bejelentő álláspontját alátámasztja.)

aláírás